

TÜKETİCİNİN KORUNMASI YASASINDA SÜRELER (4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanunu'ndaki süreler)

1) Ayıba karşı iki yıllık zamanaşımı süresi

TKHK. 4. maddesi 2. fıkrasında malın açık ayıplı olduğunun anlaşılması durumunda, tüketicinin, malın teslimi gününden başlayarak otuz gün içerisinde ayıbı satıcıya bildirmekle yükümlü olduğu hükmü yer almış; maddenin 4. fıkrasında, malın kullanımı sırasında ortaya çıkan ayıplar için sorumluluk süresi **iki yıl** olarak düzenlenmiştir. Tüketici bu iki yıllık süre içerisinde Yasa'da belirtilen seçimlik hakları kullanabilecek ve istekte bulunabilecektir.

2) Tazminat isteminde üç yıllık zamanaşımı süresi

4077 sayılı TKHK.un 4/4. maddesinde 4822 sayılı yasa ile yapılan değişiklikle, maldaki ayıplardan dolayı iki yıllık zamanaşımı dışında, "ayıplı malın neden olduğu her türlü zararlar için ayrıca **üç yıllık** bir zamanaşımı süresi yer almıştır. Bu sürenin anlam ve amacı, 4. maddenin 2. fıkrası son cümlesinde açıklanmıştır. Buna göre: "Ayıplı malın neden olduğu ölüm veya yaralanmaya yol açan ya da kullanımdaki başka mallara gelen zararlar" için sorumlulardan **tazminat** isteklerinde bu **üç yıllık zamanaşımı** uygulanacaktır." Bu sürenin başlangıcı hakkında Yasa hükmünde açıklık yoksa da, B.K. 60.maddesindeki "zararın ve tazminat sorumlularının öğrenilmesi" olgusunun gerçekleşmesi gerektiği kabul olunmalıdır.

3) Hakları kullanmada on yıllık üst sınır

TKHK. 4.maddesi 4.fıkrası içinde yer alan üç yıllık zamanaşımı süresinin üst sınırını belirleyen cümle şöyledir: "Bu talepler zarara sebep olan malın piyasaya sürüldüğü günden başlayarak on yıl sonra ortadan kalkar."

4) Zamanaşımının ileri sürülemeyeceği durumlar

TKHK. m.4/4, son cümleye göre : "Satılan malın ayıbı tüketiciden **satıcının ağır kusuru** veya **hile ile gizlenmiş ise** zamanaşımı süresinden yararlanılamaz." Bu iki durumda, sorumlular, iki veya üç yıllık zamanaşımından yararlanamayacaklar; açılan davalarda zamanaşımını ileri süremeyeceklerdir.

Bu gibi durumlarda zamanaşımı süresiz mi olacaktır. On yıllık üst sınır (hak düşürücü süre olmadığına göre) uygulanmayacak mıdır. Öğretideki görüşler, hile ve kandırma durumunda satıcıya karşı açılacak davalarda **B.K.125. maddesindeki on yıllık zamanaşımı** süresinin uygulanacağı yönündedir. Bir başka görüşe göre de, "satıcı davranışlarıyla tüketicide (alıcıda) bir dava açılmasının gereksizliği kanısını uyandırmış ve böylece tüm süreleri geçirtmiş ise, Medeni Kanun'un 2.maddesi uyarınca, satıcının, zamanaşımını ileri sürmesine izin verilmemelidir.